

## POSTANOWIENIE

Dnia 7 grudnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

w sprawie z powództwa J.P.  
przeciwko D. sp. z o.o. sp.k. w W.  
o zapłatę,  
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 7 grudnia 2017 r.,  
na skutek skargi kasacyjnej powoda  
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)  
z dnia 9 lutego 2017 r., sygn. akt VI ACa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 4067 (cztery tysiące sześćdziesiąt siedem) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania przed Sądem Najwyższym.**

### UZASADNIENIE

Określone w art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących

rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które – zgodnie z art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. - będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W skardze kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 9 lutego 2017 r. powód J.P. oparł wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance określonej w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c., tj. z powołaniem się występujące w sprawie zagadnienie prawne.

Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego, za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c. uznaje się zagadnienie nowe i dotychczas niewyjaśnione. Zagadnienie to musi mieć charakter istotny i być zagadnieniem ściśle jurydycznym, tj. dającym się przedstawić w sposób syntetyczny i oderwany od kontrowersji dotyczących ustaleń faktycznych lub oceny dowodów (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 grudnia 2008 r., III CSK 285/08, ICBSN 2009, nr 4, s. 48). Chodzi przy tym o zagadnienie o charakterze abstrakcyjnym, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencki, a jego rozstrzygnięcie będzie miało znaczenie nie tylko dla oceny konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także dla innych podobnych spraw. Z tej przyczyny przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej z powołaniem się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c.) wymaga wykazania przez skarżącego, że w sprawie występuje zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Poza tym wskazane w skardze kasacyjnej zagadnienie prawne musi być przydatne dla rozstrzygnięcia o zasadności skargi kasacyjnej. Powyższych wymagań nie spełnił skarżący. W odniesieniu bowiem do pierwszego z wyróżnionych w skardze kasacyjnej zagadnień, odpowiedź na sformułowane prawne jest oczywista, a mianowicie, że bezwzględna nieważność umowy odnosi się do wszystkich jej postanowień, w tym dotyczących kary umownej, co uzasadnia

możliwość żądania zwrotu, jako nienależnego, spełnionego świadczenia. Kwestia ta na obecnym etapie postępowania nie budzi żadnej wątpliwości prawnej, gdyż została już wcześniej wyjaśniona w sposób dostateczny w poprzednim wyroku Sądu Najwyższego z dnia 15 września 2016 r., I CSK 615/15 wydanym w sprawie. Sformułowane przez skarżącego pierwsze zagadnienie prawne nie miało więc nie tylko cech nowości, ale również nie miało ono znaczenia dla rozstrzygnięcia o zasadności skargi kasacyjnej. Natomiast drugie ze sformułowanych w skardze kasacyjnej zagadnień prawnych dotyczyło problematyki art. 5 k.c., a więc przepisu którego zastosowanie przez Sąd drugiej instancji skutkowało częściowym oddaleniem powództwa. Jednakże zagadnienie prawne przedstawione przez skarżącego nie zawierało także cechy nowości oraz abstrakcyjności, gdyż sprowadzało się w istocie do pytania o zasadność uwzględnienia przez Sąd drugiej instancji podniesionego przez pozwanego na podstawie art. 5 k.c. zarzutu nadużycia prawa z uwagi na brak wykazania przez pozwanego wysokości szkody i bierności procesowej w tym zakresie pełnomocnika pozwanego. Nie jest wystarczające ograniczenie się do pytania zawartego w sformułowanym w skardze zagadnieniu prawnym bez odniesienia się do problemów interpretacyjnych przepisów, na tle których ono wynika (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 lutego 2008 r., I UK 332/07, nie publ.). Należy też dostrzec, że w przedstawionym zagadnieniu prawnym skarżący pominął okoliczności, które w ocenie Sądu Apelacyjnego zadecydowały o uwzględnieniu podniesionego przez pozwanego zarzutu nadużycia prawa. Z tej przyczyny odpowiedź na przedstawione zagadnienie prawne nie ujmowała w sposób pełny problemów dotyczących prawidłowości zastosowania przez Sąd drugiej instancji art. 5 k.c.

W sprawie nie zachodzi również nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozważę – w granicach zaskarżenia – z urzędu (art. 398<sup>13</sup> § 1 k.p.c.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c.). W przedmiocie kosztów postępowania kasacyjnego, na wniosek zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną, orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99, 108 § 1 i 391 § 1 i 398<sup>21</sup> k.p.c. oraz przepisów § 15 ust. 1 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 6 rozporządzenia

Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804 ze zm.).

aj